

***DESTEKEGE OSGB
İş Sağlığı ve Güvenliği Bilgilendirme Kitapçığı***

İÇİNDEKİLER

İş Sağlığı ve Güvenliği nedir?	
Kurum tehlike sınıfı belirleme	
Çalışan temsilcisi belirleme	
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu	
Risk değerlendirme çalışmaları	
Acil durumlar ile ilgili çalışmalar	
Sağlık ve güvenlik işaretleri	
Periyodik kontroller	
Çalışanların görev tanımları	
Kişisel koruyucu donanımlar	
Çalışanların İSG eğitimleri	
Sağlık gözetimi	
İş kazası ve meslek hastalıkları	
İSG dokümantasyonu	

“İş Sağlığı ve Güvenliği”

İşyerlerinde işin yürütülmesi sırasında oluşabilecek veya dışarıdan gelebilecek tehlikelerden ve sağlığın zarar verebilecek unsurlardan korunması, aynı zamanda iş yeri ortamının sürekli iyileştirilmesini hedef alan sistemli ve bilimsel çalışmaların tümüne

“İş Sağlığı ve Güvenliği” denir.

Nace kodunuz;

**İşyeri SGK sicil numaranızın
2. hanesinden sonra başlayan 6
hanedir,
yani 4 veya 6 haneli bir kodunuz
olacaktır.**

Çalışan Temsilcisi belirleyelim

Çalışan temsilcisini, kurum çalışanları arasında atama veya seçim yolu ile Ek-1.a'ya göre belirleyip, Ek-1.b ile görevlendirin.

Ek-1.a) Çalışan Temsilcisi Belirleme Klavuzu Ek-1.b) Çalışan Temsilcisi Görev Talimatı

İSG Kurulunu oluşturalım

- Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu kurumlarda **Ek-2** doğrultusunda **İSG Kurulu** oluşturulur.

(EK-2) rnek İSG Kurul Protokolü

- Ellinin altında çalışanı olan kurumlarda ise **İSG** hizmetlerini yürütecek bir **Ekip** oluşturulur.

**Kurul üyelerine özel,
İSG eğitimi verelim.**

İşveren tarafından, kurul üyelerine ve yedeklerine iş sağlığı ve güvenliği konularında kurumun iş güvenliği uzmanı tarafından eğitim verilmesi sağlanır.

Kurul üyeleri ve yedeklerine İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik esaslarına uygun eğitim verilir.

**Risk Değerlendirme ekibini
oluşturalım.**

Risk Değerlendirme Ekip Üyeleri

- a) İşveren veya işveren vekili.
- b) Varsa işyerinde sağlık ve güvenlik hizmetini yürüten iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimleri.
- c) İşyerindeki alışan temsilcileri.
- ) İşyerindeki destek elemanları.
- d) İşyerindeki bütün birimleri temsil edecek şekilde belirlenen ve işyerinde yürütülen çalışmalar, mevcut veya muhtemel tehlike kaynakları ile riskler konusunda bilgi sahibi alışanlar.

Hangi durumlarda Risk Değerlendirmesi yapılır?

- İşyerinde, daha önce hiç risk değerlendirmesi yapılmamışsa,
- Çalışanların sağlık ve güvenliğini etkileyebilecek aşağıda belirtilen önemli değişikliklerin olması durumunda.
 - a) Yeni makine ve ekipmanların alınması,
 - b) Yeni tekniklerin geliştirilmesi,
 - c) İş organizasyonunda ve iş akışında değişiklikler yapılması,
 - d) Yeni mevzuatın yürürlüğe girmesi veya mevcut mevzuatta değişiklik yapılması,
 - e) İş kazası veya meslek hastalığı meydana gelmiş ise,
 - f) İş kazası veya meslek hastalığı ile sonuçlanmasa bile yangın, parlama veya patlama gibi işyerindeki iş sağlığı ve güvenliğini ciddi şekilde etkileyen olayların ortaya çıkması

Kurum Risk Değerlendirme çalışmalarına başlayalım.

- a) İşyerinizdeki tehlikeleri tespit ediniz. Tespit edilmiş olan tehlikelerden kaynaklanabilecek riskleri belirleyiniz.
- b) Risk Kontrol Tedbirlerine karar veriniz.
- c) Risk Değerlendirme Formunu hazırlayınız.
- ) Risk Değerlendirme yenileme süreleri;

Az Tehlikeli İşyerlerinde 6 yılda bir,
Tehlikeli İşyerlerinde 4 yılda bir,
Çok Tehlikeli İşyerlerinde 2 yılda bir
yenilenmesi gerekir.

Acil Durumlarda müdahale ekibiniz hazır mı ?

İşveren, Acil durumlarda mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve eğitilmiş, yeterli sayıda Destek Elemanı ve çalışanı görevlendirir.

Çalışan sayısına göre Destek Elemanları belirlenir.

1- Arama, Kurtarma ve Tahliye Elemanı

(Az Tehlikeli 50, Tehlikeli 40, çok tehlikeli 30 çalışana 1 kişi)

2- Yangın Elemanı

(Az Tehlikeli 50, Tehlikeli 40, çok tehlikeli 30 çalışana 1 kişi)

3- İlkyardımcı (Az Tehlikeli 20, Tehlikeli 15, çok tehlikeli 10 çalışana 1 kişi)

Kurum Acil Durum Planı yapıldı mı?

İşyerlerinde Acil Durumlar hakkında yönetmelik esaslarına göre belirlediği acil durumlarda uygulanacak talimatları ve Acil Durum Planınızı hazırlayın.

Acil durumlarda müdahale ekibinizi belirleyin ve kurumunuzda uygun yerlere asın.

Gerekli Sağlık ve Güvenlik İşaretlerini temin edelim.

İşveren,
sağlık ve güvenlik işaretlerini bulundurur
ve uygun yerlerde kullanılmasını sağlar.

İşyerinde kullanılan sağlık ve güvenlik
işaretleri hakkında çalışanları veya
temsilcilerini bilgilendirir.

Periyodik kontrolleri düzenli olarak yaptırıyor musunuz?

İşveren tarafından; elektrik tesisatı, topraklama, paratoner, kompresörler, basınçlı kaplar, buhar ve sıcak su kazanları, hidroforlar, forklift ve diğer kaldırma araçları (asansör dâhil), yangın tüpleri, motopomplar ile diğer iş ekipmanlarının mevzuatın öngördüğü periyodik kontrollerinin yapılması veya yaptırılması sağlanır.

Çalışanların görevleri net olarak tanımlanmalı!

- a) Özellikle yardımcı hizmetlerde çalışan personel olmak üzere tüm çalışanların görev tanımları yapılmalı.
- b) Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşler, **Mesleki Eğitim Belgesi** olmayan çalışanlara yaptırılmamalı.
- c) Gıda, üretim ve perakende işyerlerinde, insan bedenine temasın söz konusu olduğu temizlik hizmetlerinin verildiği iş yerlerinde çalışanların **Hijyen Eğitimi** almaları sağlanmalıdır.
- d) Her türlü çalışma, uygun ekipman kullanılarak yapılmalı,
- e) Çalışanlara her işe uygun **Kişisel Koruyucu Donanımlar** kullanılmalı.

Çalışanlarınız için Kişisel Koruyucu Donanımı alın ve kullanıdırın.

Kişisel koruyucu donanım, risklerin, toplu korunmayı sağlayacak teknik önlemler veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği, tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda kullanılır.

Kişisel koruyucu donanım, iş kazası ya da meslek hastalığının önlenmesi, çalışanların sağlık ve güvenlik risklerinden korunması, sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesi amacıyla kullanılır.

İşveren, toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerinden öncelik verir.

Çalışanlara İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi verildi mi?

İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri ile ilgili;

- a) Programların hazırlanması ve uygulanmasını,
- b) Eğitim için yer, araç ve gereçlerin temin edilmesini,
- c) Çalışanların bu programlara katılmasını,
- d) Programa katılanlar için katılım belgesi düzenlenmesini sağlar.

Eğitimin tekrarlanması ve eğitim süreleri

Eğitim, değişen ve yeni ortaya çıkan risklere uygun olarak yenilenir ve gerektiğinde aşığıdaki periyotlarda tekrarlanır.

- a) Çok tehlikeli sınıfta yer alan iş yerlerin yılda en az bir defa.
- b) Tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iki yılda en az bir defa.
- c) Az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde üç yılda en az bir defa.

Çalışanlara verilecek eğitimlerin süresi;

- a) Az tehlikeli işyerleri için en az sekiz saat
- b) Tehlikeli işyerleri için en az on iki saat
- c) Çok tehlikeli işyerleri için en az on altı saat olarak düzenlenir.

Çalışanların periyodik muayenesini ve gerekli tetkiklerini yaptıralım.

Çalışanın kişisel özellikleri, işyerinin tehlike sınıfı ve işin niteliği gözönünde bulundurularak uluslararası standartlar ile işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları doğrultusunda;

- Az tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **beş yılda bir,**
- Tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **üç yılda bir,**
- Çok tehlikeli sınıftaki işlerde en geç **yılda bir** muayenesi yapılır.

Özel politika gerektiren grupta yer alanlardan çocuk, genç ve gebe çalışanlar için en geç **altı ayda bir** defa olmak üzere periyodik muayene tekrarlanır. Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

İş kazası meydana geldiğinde ne yapmalıyız?

- 1- İş kazası meydana geldiğinde öncelikle İlk Yardım Ekipleri kaza geçiren kişiyle ilgilenir.
- 2- 112 aranarak, Acil Yardım Ekipleri çağırılmalıdır.
3. Kazaya uğrayan personel ve olayla ilgili kaza tutanağı tutulur.

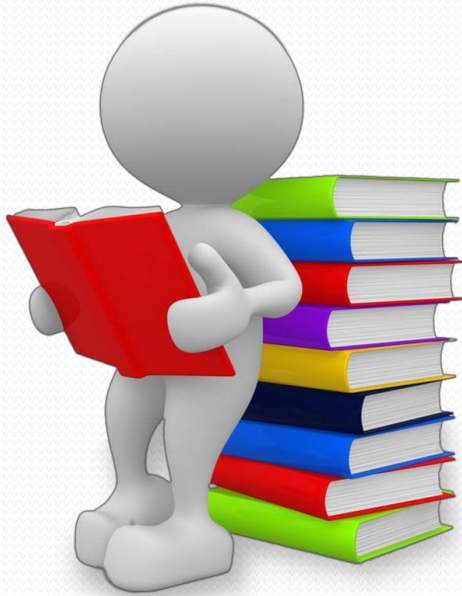
İş kazası / Meslek Hastalığı bildirim süresini geçirmeyin!

İş kazası meydana geldiğinde işveren tarafından, o yerin yetkili kolluk kuvvetlerine ve bir üst amire **DERHAL**, ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumuna da en geç kazadan sonraki **üç işgünü** içinde **e-SGK** modülü üzerinden veya **İş Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirim Formu** doldurularak aynı şekilde bildirilir.

İSG ile ilgili sistemli dokümantasyon oluşturmayı unutmamalıyız!

Her kurum tarafından İş Sağlığı ve güvenliği ile ilgili yapılacak çalışmaların sistemli bir şekilde yürütülebilmesi ve takip edilebilmesi, yetkililerce talep etmesi durumunda hazır bulunması ve yasal arşiv sürelerine göre arşivlenmesi için uygun bir dokümantasyon yapılmalıdır.

**İSG çalışmalarını kontrol edelim, varsa
eksikimizi giderelim.**

Kılavuzda asgari düzeyde bahsedilen
İSG çalışmalarını detaylı bir şekilde
kontrol ederek eksiklerinizi tespit edip
gerekli önlemleri alın.

